

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2017-188
 Looptijd: 12/2017 tot 12/2018
 Subsidiebedrag: € 100.000

Een project van:

Fluvius

[naar de databank >](#)

Op weg naar een circulaire digitale meter

Fluvius vervangt oude elektriciteits- en gasmeters door circulaire exemplaren

HET PROJECT IN HET KORT

Fluvius is beheerder van de distributienetwerken en biedt netwerkoplossingen voor elektriciteit en aardgas, warmte, riolering, kabel en openbare verlichting in heel Vlaanderen.

Door de beslissing van de Vlaamse Overheid om vanaf 2019 overal **digitale meters** te plaatsen, worden wij gaandeweg geconfronteerd met een groeiende hoeveelheid gebruikte, elektronische meters die terugkomen van het net.

Met dit project wilden we onderzoeken hoe we onze **ecologische voetafdruk** konden **verkleinen** door die **digitale meters** op een maatschappelijk verantwoorde manier (gedeeltelijk) te **recycleren of hergebruiken**. Zo wilden we nagaan of we de meters in hun **oorspronkelijke functie** konden recyclen. Ook maakten we een **kosten-batenanalyse** om te onderzoeken of het zinvol is de meters te **demontieren** om bepaalde **onderdelen te hergebruiken** of **grondstoffen te recyclen**. Voor het demontagewerk wilden we graag **maatwerkbedrijven** inschakelen om de betrokkenheid van de gemeenschap te bevorderen. Verder keken we of we het **transport** van de afgedankte apparaten konden **minimaliseren** en of we in de toekomst eventueel bepaalde **eisen** kunnen opleggen aan onze **leveranciers**.

Voor dit onderzoek hebben we in totaal 17.752 elektronische meters verwerkt in samenwerking met **maatwerkbedrijven**. Vervolgens lieten we de gerecupereerde materialen recyclen door **gespecialiseerde afvalverwerkende firma's**.

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

1

De betrokken slimme meters kunnen we **niet** hergebruiken in hun **oorspronkelijke functie** omwille van de regelgeving rond **veiligheid, cyberveiligheid en privacy**.

2

De kosten-batenanalyse wijst uit dat voor de slimme meters in dit proefproject, de louter economische eindbalans **niet kostendekkend** is: een gemiddelde kost van ongeveer 1 euro per stuk.

3

Plastics en elektronica verwijderen en laten recycleren door een gespecialiseerde firma kan **lonend** zijn, maar daarvoor moeten de meters **eenvoudiger** te demonteren zijn én moeten we de onderdelen in **grotere volumes** kunnen aanbieden aan de afvalverwerker.

4

Met dit project creëerden we **werkgelegenheid** in eigen streek voor specifieke doelgroepen (**maatwerkbedrijven**). Ook de aard van het werk zorgde voor een hoge **jobtevredenheid** bij de betrokken medewerkers.

KERNCIJFERS

17.752

elektronische meters
verwerkt

4 ton

printplaten gedemonteerd

4-tal

bedrijven creëerden extra
werkgelegenheid

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

1

Het is duidelijk dat onze meters **niet ontworpen zijn met het oog op demontage**. Een **goede productfiche** van de leverancier met vermelding van o.a. demontagevoorschriften, verkrijgbare restfracties, aanwezigheid van gevaarlijke stoffen ... kan hierbij al helpen.

2

Idealiter zou de digitale meter zo ontworpen zijn dat we hem **ter plaatse kunnen demonteren** en de onderdelen meteen kunnen **sorteren** (elektronica/printplaten, batterijen, metalen en plastics). Dat zou leiden tot een snelle, goedkope en duidelijke scheiding van de restfracties én problemen i.v.m. privacy oplossen.

3

De samenwerking met maatwerkbedrijven verloopt **vlot**, mits goede afspraken rond de opdracht en planning. Doordat hun capaciteit op korte termijn **minder flexibel** is, zouden we wel met **meerdere bedrijven verspreid** over Vlaanderen samenwerken. Gezien onze eigen spreiding in Vlaanderen, vermijden we zo ook **lange transporten**.

4

Het materiaal dat we verwerken via maatwerkbedrijven wordt door de VLAREMA-wetgeving beschouwd als een **afvalstroom**. Daardoor moeten die bedrijven voldoen aan een aantal **opgelegde voorwaarden**. Aangezien zij minder actief zijn in de afvalstoffensector, is dat niet altijd volledig het geval. Indien nodig moeten we dus nog **vergunningstrajecten** afleggen.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

Voor Fluvius was de uitwerking van dit project een zeer **leerrijk traject** in onontgonnen terrein. We hebben veel **nieuwe inzichten** verkregen over afvalstromen en samenwerken met maatwerkbedrijven. We onderzoeken momenteel verschillende voorstellen om ook **andere afgedankte materialen** te hergebruiken of demonteren. Zo zullen we een heel aantal **meterkastdeksels** vervangen bij het plaatsen van de nieuwe digitale meters. Samen met de KU Leuven onderzoeken we of we die oude deksels opnieuw als primair materiaal kunnen gebruiken in de productie.

We leerden ook dat we voor dergelijke dossiers rond de verwerking van materialen een aantal **wettelijke en noodzakelijke voorwaarden** moeten opleggen aan de **maatwerkbedrijven** waarmee we samenwerken. Hiervoor moeten we nog een aantal **onduidelijkheden en tekortkomingen wegwerken**. We hopen om uiteindelijk, met het nodige advies van externe milieu-experten en de OVAM, een soort van **algemeen canvas of document** op te maken.

Fluvius wil ook binnen de dienst aankoop een **Competence Center Duurzaamheidsaankopers** oprichten. Dit competence center heeft als doel aankopers **bij te scholen** rond alle aspecten van **duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen**, zodat zij in de aankoopdossiers de juiste,

duurzame keuzes kunnen maken en vergunningscriteria toepassen.

Ten slotte denkt Fluvius ook dat dit project niet enkel haar eigen inzichten in de mogelijkheden van circulaire economie heeft vergroot, maar ook **overheden, partners en leveranciers** een aanzet kan geven tot **concrete realisaties**. Onze bevindingen en concrete resultaten werden **gedocumenteerd** en stellen we **ter beschikking voor derde partijen** die met gelijkaardige omstandigheden worden geconfronteerd.